

Ситуаційні задачі (кейси) для обговорення на практичному занятті з теми «Етичні та правові аспекти діяльності вчителя інформатики»

Кейс 1. Порухення авторського права під час створення проєкту

Ситуація. Учні 9 класу готують мультимедійну презентацію для конкурсу. Один із учнів використав зображення та музику з мережі без зазначення авторства. Робота отримала високу оцінку, але згодом виявилось, що матеріали захищені авторським правом.

Питання для обговорення:

1. Чи несе відповідальність учень? Чи несе відповідальність учитель?
2. Як мав би діяти вчитель на етапі підготовки проєкту?
3. Які норми законодавства України регулюють такі ситуації?
4. Як сформувати в учнів культуру академічної доброчесності?

Кейс 2. Кібербулінг у класному чаті

Ситуація. У шкільному чаті в месенджері частина учнів систематично висміює однокласника за його помилки під час уроків програмування. Постраждалий учень починає уникати занять.

Питання для аналізу:

1. Чи повинен учитель втручатися в ситуацію, якщо це поза межами уроку?
2. Які правові наслідки може мати кібербулінг?
3. Які профілактичні заходи варто впровадити?
4. Як поєднати дисциплінарні заходи з виховною роботою?

Кейс 3. Використання персональних даних учнів

Ситуація. Учитель створив освітній блог, де розміщує фото з уроків та результати участі учнів у конкурсах. Згода батьків на публікацію отримана не від усіх.

Питання для обговорення:

1. Чи є це порушенням законодавства?
2. Які документи регламентують захист персональних даних?
3. Яким має бути алгоритм дій учителя?
4. Як організувати безпечну онлайн-присутність класу?

Кейс 4. Академічна недоброчесність при використанні ШІ

Ситуація. Учень подав на перевірку програмний код, який повністю згенерований системою штучного інтелекту. Він стверджує, що це лише «інструмент допомоги».

Питання для аналізу:

1. Чи вважається це порушенням принципів академічної доброчесності?
2. Де проходить межа між допомогою інструменту та плагіатом?
3. Як змінити систему оцінювання, щоб уникнути подібних випадків?
4. Чи потрібно формувати правила використання ШІ в освітньому процесі?

Кейс 5. Неліцензійне програмне забезпечення в школі

Ситуація. Під час перевірки з'ясувалося, що частина шкільних комп'ютерів працює з неліцензійними версіями програм.

Питання для обговорення:

1. Хто несе відповідальність за порушення?
2. Чи повинен учитель повідомити адміністрацію?

3. Які альтернативні рішення можна запропонувати?
4. Як пояснити учням правові ризики використання піратського ПЗ?